

JUUBELID

ANTS NILSON – 70

Ants Nilson on sündinud 16. juunil 1931 Pärnus, ema oli kooliõpetaja, isa raamatupidaja. Koolihariduse omandas Viljandi II Keskkoolis. Tartu Riikliku Ülikooli lõpetas 1955. a. keemik-organikuna ja on orgaanilisele keemiale jäänud truuks tänaseni. Pärast ülikooli lõpetamist töötas keemikuna esmalt Tartu

Kammivabriku, seejärel Tartu Naha- ja Jalatsikombinaadi laboris. Alates 1961. a. asus juubilar tööle Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse. Seega täitus juubilaril tänavu veel teinegi ümmargune tähtpäev – 40 aastat EPMÜ-s!

Teadustegevuses paelus A. Nilsonit looduslike ühendite keemia ja sealhulgas eriti lämmastikheterotsükliised ühendid. Aastatel 1964...1967 oli A. Nilson suunatud Moskva Riikliku Ülikooli Keemiateaduskonda aspirantuuri, mille lõppedes 1967. a. kaitses keemiakandidaadi dissertatsiooni teemal “Mõningate aromaatsete aso- ja asometiinühendite kompleksimoodustamise spektraalne uurimus”. Aastatel 1976...1979 oli ta õppejõuks Alžeeria Rahvavabariigi Hüdrotehnik ja Melioratsiooni Instituudis. EPMÜ keemiakateedri juhtimise võttis ta enda kanda 1979. aastal. Teaduslik tegevus keskendus nüüd kahjurliblikate feromoonide keemiale ja hiljem kairomoonide keemiale. Teadustööde ja trükiste arv on lähenemas sajale. Professorina töötas juubilar 1994. aastast emeriteerumiseni 1998. a.

Lisaks õppejõutööle tunnevad sõbrad ja kolleegid Ants Nilsonit kui laulumees, head fotograafi, muheda jutuga vestluskaaslast ja lahket võõrustajat tema suvekodus, mis ka Kauni Kodu konkursil auhinnatud.

Soovime juubilarile jätkuvalt tugevat tervist, palju õnne ja edu edaspidiseks!

A. Karus

ILMAR MÜÜRSEPP – 70

Üheksandal augustil tähistab 70. sünnipäeva Eesti Põllumajandusülikooli audoktor, loomaarsti-teaduskonna sigimisbioloogia osakonna emeritprofessor Ilmar Mürsepp. Juubilar on sündinud 1931. aastal Tartumaal Tammistu vallas talupidaja perekonnas. Hugo Treffneri Gümnaasiumi lõpetamise järel

1950. aastal astus ta Tartu Riiklikku Ülikooli veterinaariateaduskonda, kust viidi 1951. aastal üle vastmoodustatud Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse, mille lõpetas 1955. aastal veterinaararstina. Õppimise ajal tegeles I. Mürsepp aktiivselt teadustööga ja oli pikka aega teaduskonna Üliõpilaste

Teadusliku Ühingu esimees. Peamiselt huvitus ta patoloogilise histoloogia alastest uurimistest, millest valmis mitmeid auhinnatöid, neist üks tunnistati diplomi vääriliseks üleliidulisel üliõpilastööde konkursil.

Pärast EPA lõpetamist suunati I. Mürsepp tööle Kallaste rajooni peaveterinaararstiks, kellena töötas 1959. aastani. Samal ajal oli ta ka Alatskivi sovhoosi veterinaararst.

I. Mürsepa edasine töö kulges Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaaria Teadusliku Uurimise Instituudi (ELVI) rüpes, alguses instituudi Viljandi Põllumajandusloomade Kunstliku Seemenduse Jaama veterinaararstina ning alates 1961. a. teadustöötajana: nooremteadur (1961...1965), vanemteadur (1965...1969), sigimispatoloogia labori juhataja (1969...1979), sigimisbioloogia labori juhataja (1979...1994). ELVI reorganiseerimise järel, aastatel 1994...1997 oli I. Mürsepp Eesti Põllumajandusülikooli (EPMÜ) sigimisbioloogia korraline professor ja juhtivteadur ning 1996. aasta lõpuni ka sigimisbioloogia osakonna juhataja. Alates 1997. aastast on juubilar EPMÜ emeritprofessor.

Aastast 1965 omab I. Mürsepp veterinaaria-kandidaadi ja 1974. a. veterinaariadoktori teaduslikku kraadi. Doktoridissertatsiooni “Emaka limaskestasubkliiniline patoloogia sünnitusjärgsel perioodil ja sigimatuse korral lehmadel” kaitsmine toimus Leningradi Veterinaaria Instituudis.

I. Mürsepa kogu teaduslik tegevus on pühendatud veiste sigimise uurimisele. Oma teadusliku uurimistööga ning aktiivse organisatoorse tegevusega on ta andnud suure panuse veiste kunstliku seemenduse arendamisele vabariigis. Tema väljatöötatud efektiivsed sigimatuse profülaktika- ja ravimeetodid on siiani praktikas kasutusel. 1982. aastal alustati I. Mürsepa juhendamisel embrüosiirdamisuringuid, mille tulemusena sündis 16. juunil 1984. a. esimene embrüosiirdevasikas. Juubilari juhendamisel on välja töötatud efektiivne farmis kohapeal kasutatav embrüosiirdamistehnoloogia, mille eest pälvis uurimisrühm 1993. a. Eesti Vabariigi teaduspreemia.

I. Mürsepp on avaldanud üle 160 teadusliku artikli ja on 8 raamatu autor või kaasautor. Ta on kirjutanud suurema osa EPMÜ üliõpilastele mõeldud

õpikust “Veterinaarsünnitusabi ja günekoloogia” (“Valgus”, 1979). I. Müürsepp on ooneerinud või retsenseerinud 27 doktori- ja kandidaativäitekirja, peamiselt Moskvast, Leningradist, Lvovist ja Voronežist. Ta on juhendanud kokku 7 doktori-, kandidaadi- ja magistriväitekirja. Juubilar on Eesti NSV teeneline teadlane (1985), Eesti NSV riikliku preemia laureaat (1985), Eesti Põllumajanduse Akadeemia esimene audoktor (1989), Üleliidulise Põllumajandusteaduste Akadeemia korrespondentliige (1991), Venemaa Põllumajandusteaduste Akadeemia välisliige (1992), Eesti Vabariigi teaduspreemia laureaat (1993). Ta on Eesti Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi liige, Eesti Loomaarstide Ühingu liige, oli 2001. aasta juunini EPMÜ veterinaarmeditsiini doktorinõukogu aseesimees ning aastatel 1993...1998 Eesti Teadusfondi põllumajandusteaduste ekspertkomisjoni liige.

Oma töös on Ilmar Müürsepp olnud nõudlik nii enda kui ka töökaaslaste suhtes. Kindlat põhimõtet – kõigis uurimistöodes peab alati valitsema korrektsus ja ülim metoodiline täpsus – on juubilar alati järginud ise ja nõudnud seda ka kolleegidelt. Töökus ja sihikindlus, raudne loogika ning teadlase intuitsioon on temas ühinenud parimaks kombinatsiooniks.

Soovime heale kolleegile palju tervist ja jõudu, et suudaksid veel pikki aastaid osaleda meie uurimistööst innustajana ja hea nõuandjana.

L. Majas

MEELI VADI – 60

Magda ja Guido Lätti peres sündis 15. juulil 1941. aastal tütar Meeli. Lapsepõlv möödus Meelil Tartumaal Kudina valla Kõrenduse küla Kivi talus, kust algas ka koolitee. Alates 1950. aastast on juubilar

tartlane. Tartus lõpetas ta 1960. aastal Tartu 1. keskkooli ja 1962. a. Tartu Meditsiinikooli.

Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaaria Teadusliku Uurimise Instituuti tuli Meeli Vadi tööle 1966. aastal mikrobioloogia laboratooriumi vanemlaborandiks. 1967. aastal astus ta Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse, mille lõpetas 1972. aastal õpetatud agronoomi diplomiga.

Alates 1974. aastast töötab juubilar loomakasvatusteaduste instituudis, algul nooremteadurina, hiljem vanemteadurina.

1982. aastast on Meeli Vadi põllumajandusteaduste kandidaat. Väitekirja valmis teemal “Erinevate ratsioonide mõju veiste vatsasisu mikrofloorale ja biokeemilistele näitajatele”. Juubilar on põhjalikult uurinud vatsa mikroflooras ja -faunas toimuvaid muutusi, tegelnud rohusöötade konserveerimise ja omastamise küsimustega. Ta on hea juhendaja nii laboratoorsete kui loomkatsete läbiviimisel. Tema töökad käed ei põlga ühtki tööd.

Uurimistööst ülejääva energia pühendab ta oma perekonnale. Ta peab lugu põllu- ja aiatöödest, püüdes nii tungida looduse äraarvamatutesse saladustesse.

Juubilari sõbralikust perest on ellu astunud kaks poega. Vanaemale on silmarõõmuks lapselaps Mihkel.

Soovima alati abivalmis kolleegile rõõmsat meelt, tugevat tervist ja rohkesti kordaminekuid igas ettevõtmises.

H. Kaldmäe